

Uchwała Nr XIV/96/2016r.

**Rady Gminy Horodło
z dnia 13 czerwca 2016r.**

**W sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Horodło na lata 2016- 2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2016r. poz. 446) i art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 575) **Rada Gminy Horodło uchwala, co następuje:**

§1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Horodło na lata 2016-2019 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2.

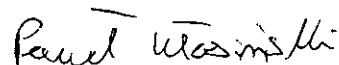
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Horodło.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Horodło

Paweł Kłosiński

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIV/96/2016
Rady Gminy Horodło
z dnia 13 czerwca 2016r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016-2019

Horodło 2016

Horodło 2016

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Uzasadnienie wprowadzenia programu	4
Diagnoza demograficzna w gminie Horodło	5
Diagnoza społeczna w gminie Horodło	6
Analiza SWOT	8
Odbiorcy programu	8
Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	10
Realizatorzy programu	12
Źródła finansowania	12
Zakładane efekty realizacji programu.....	13
Monitoring i ewaluacja programu	13
Podsumowanie	14

Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko-opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich.

Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia.

Oslabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym Gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi „podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia”.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (t. j. Dz.U. z 2015r., poz. 332) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Horodło na lata 2016-2019. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych. Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

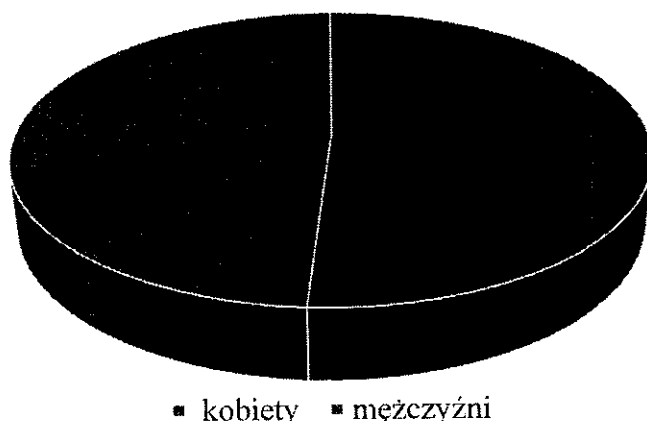
Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA W GMINIE HORODŁO

Gmina Horodło położona jest w południowo – wschodniej części Polski. Mieści się w powiecie hrubieszowskim, w województwie lubelskim. W skład gminy wchodzi 15 sołectw. Liczba ludności na dzień 31.12.2015r. wynosi 5 416 osób, w tym 2 768 kobiet i 2 648 mężczyzn.

Wykres1 Statystyka mieszkańców gminy według płci

Ludność w Gminie Horodło

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Horodło na dzień 31.12.2015r.

DIAGNOZA SPOŁECZNA W GMINIE HORODŁO

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horodle. Z danych przekazanych w sprawozdaniu rocznym MPiPS w 2015 roku wynika, że ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało ogółem **257** rodzin. Czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy jest ubóstwo, z uwagi na fakt iż w każdej rodzinie nie przekraczającej kryterium dochodowego występuje ubóstwo (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej). Kolejnym powodem udzielania pomocy jest bezrobocie, w związku z tym **188** rodzin uzyskało taką pomoc. Z danych

Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie wynika, że na koniec IV kwartału 2015r. liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Horodło wynosiła **526 osób** – z czego **222** to kobiety.

Kolejnym wsparciem dla rodzin z gminy Horodło jest praca asystenta rodziny. Na koniec 2015r. objętych było **11 rodzin** (z tego **7 rodzin z postanowienia Sądu**). W rodzinach tych wychowywało się **25 dzieci**.

Tab. 1 Niektóre formy udzielanej pomocy

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin/liczba osób
1.	Stypendia socjalne dla dzieci	189 dzieci
2.	Posiłki dla dzieci w szkole	113 dzieci
3.	Świadczenia rodzinne	322 rodziny
4.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	40 osób
5.	Wyprawka szkolna	14 dzieci
6.	Karta dużej rodziny	17 rodzin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG i GOPS Horodło

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Hrubieszowie wynika, iż do końca 2015 roku pieczę zastępczą było objętych **19 dzieci** z terenu gminy Horodło, z tego **6 dzieci** przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych, **5 dzieci** przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej i **8 dzieci** w rodzinach zastępczych niezawodowych.

Placówki oświatowe w ramach swojej działalności w zakresie poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym realizują szereg działań edukacyjnych, wychowawczych, uzupełniających brakującą wiedzę a także działań rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów. Liczba dzieci i uczniów uczęszczających do placówek oświatowych gminy Horodło na dzień **1 września 2015 r. wynosiła 522 dzieci**.

Na bieżące potrzeby lokalnej społeczności wychodzi również Gminny Ośrodek Kultury w Horodle, który realizuje różnorodne formy działań otwarte na wszelkie grupy wiekowe.

ANALIZA SWOT

REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU NA TERENIE GMINY HORODŁO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wyszkolona kadra pracownicza. • Dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak Punktu Konsultacyjnego i fachowej pomocy psychologa.

<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych. • Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny. • Otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym. • Działanie lokalnych jednostek organizacyjnych, • Instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz lokalnego wsparcia. • Działania asystenta rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała aktywność i gotowość ze strony społeczności lokalnej do współpracy. • Brak wczesnej diagnostyki problemów rodziny. • Brak wolontariatu. • Niewystarczające środki finansowe na szerszą skalę działań na rzecz rodzin.
<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych. • Rosnąca świadomość społeczna. • Utworzenie Punktu Konsultacyjnego. 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Złożoność problemów rodzin. • Niespójne przepisy prawa. • Zatracanie rodzinnych wartości. • Degradacja relacji rodzinnych.

ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci:

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców czy też trudnej sytuacji materialno-bytowej.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona dezorganizacją pracy rodziny. Wiele osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horodle boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wzrasta. W 2015 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 21 „Niebieskich Kart”. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyka rodzin pełnych, dobrze sytuowanych materialnie oraz ludzi tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłaszają swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w tzw. „czterech ścianach”.

4. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym

Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania wiele pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze. Nie mniej jednak niezależnie od tego jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii-w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu dziecka.

CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Cel główny programu

Wspieranie rodziny poprzez prowadzenia działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych;
Dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Horodło na lata 2014-2020. Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Horodło oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w ja kim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Horodło.

Sporządziła: ab